

Η επιστολή & το e-mail

- ▶ **Επιστολή** ονομάζεται το -συνήθως εκτενές- γραπτό κείμενο που αποστέλλεται από ένα πρόσωπο (αποστολέα) σε άλλο πρόσωπο (παραλήπτη) με το ταχυδρομείο -συμβατικό είτε ηλεκτρονικό (e-mail).

- ▶ **Βασικά είδη επιστολών:**

1. Οι επιστολές κοινωνικού περιεχομένου (π.χ. οικογενειακές, φιλικές, αισθηματικές, αγγελτικές, ευχετήριες, συγχαρητήριες, συλλυπητήριες).
2. Οι επιστολές επαγγελματικού περιεχομένου (π.χ. αιτητικές, συστατικές, διαφημιστικές, εμπορικές).
3. Οι επιστολές που απευθύνονται σε μια συγκεκριμένη Αρχή ή σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο που βρίσκεται σε κάποιο αξίωμα.
4. Οι ανοιχτές επιστολές που δημοσιεύονται στον τύπο (π.χ. διαμαρτυρίας, πληροφόρησης, ενημέρωσης).
5. Οι επιστολές που απευθύνονται σε ένα οικείο πρόσωπο με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων πάνω σ' ένα συγκεκριμένο θέμα.
6. Τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail).

- ▶ Σε όλα τα είδη επιστολών υπάρχουν κάποια **κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα** κυρίως ως προς τη **δομή**:

1. Χωροχρονικό πλαίσιο αναφοράς (τόπος και ημερομηνία).

Όταν γράφουμε ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο Θέμα Δ συμπληρώνουμε:

Ημερομηνία: ...

Θέμα: ...

2. Προσφώνηση: επίσημη (π.χ. Αξιότιμε κύριε...) ή ανεπίσημη (π.χ. Αγαπητέ Παύλο...) ανάλογα με την επικοινωνιακή περίσταση.

Όταν γράφουμε στο Θέμα Δ μια ανοιχτή επιστολή που αποστέλλεται και δημοσιεύεται στον Τύπο η συνηθισμένη προσφώνηση είναι: Αξιότιμε κ. Διευθυντή/ αρχισυντάκτη.

3. Πρόλογος: Περιλαμβάνει συνήθως την αφορμή για τη σύνταξη της επιστολής, την ιδιότητα και το στόχο του συντάκτη της. Στις επίσημες επιστολές έχει τυποποιημένο χαρακτήρα και στις ανεπίσημες πιο ελεύθερο.

Όταν γράφουμε μια ανοιχτή επιστολή στο Θέμα Δ: Με αφορμή πρόσφατο δημοσίευμα στο οποίο ο δημοσιογράφος, καταγγέλλων, συγγραφέας κ.λπ. επέκρινε, επιδοκίμασε, καταδίκασε, εξήρε... ως ευαισθητοποιημένος πολίτης...

4. Κύριο μέρος: Εμπεριστατωμένη-τεκμηριωμένη και αναλυτική έκθεση θέσεων που αφορούν το επίμαχο θέμα: διαπιστώσεις, συλλογισμοί και επιχειρήματα, τεκμήρια, παραδειγματικές αναφορές... κ.λπ.

Στο κύριο μέρος της μια επιστολή, ανάλογα με το σκοπό της και ενγένηι την επικοινωνιακή περίσταση, μπορεί να έχει στοιχεία:

→ αφηγηματικού κειμένου, αν ο συντάκτης της επιθυμεί να πληροφορήσει για γεγονότα

→ επιχειρηματολογικού κειμένου, αν επιθυμεί να υποστηρίξει πράξεις, απόψεις και προτάσεις κλπ

5. Επίλογος: Αίτημα ή έκκληση προς τον αποδέκτη της επιστολής να συμμεριστεί, να κατανοήσει, να ευαισθητοποιηθεί, να ανταποκριθεί έμπρακτα, να αναλάβει δράση, να κινητοποιήσει φορείς...

Όταν γράφουμε μια επίσημη επιστολή στο Θέμα Δ: Βέβαιοι για το ενδιαφέρον σας... αισιόδοξοι για τη στάση που θα υιοθετήσετε... ελπίζοντας στα μέτρα που θα λάβετε... αναμένουμε τη θετική ανταπόκρισή σας στα αιτήματά μας...

6. Επιφώνηση, ανάλογη με την επικοινωνιακή περίσταση.

Όταν γράφουμε μια επίσημη ή ανοιχτή επιστολή στο Θέμα Δ: Ευχαριστώ για τη φιλοξενία (για επιστολή σε έντυπο), Με τιμή..., Με (ειλικρινή) εκτίμηση..., Με ανυπόκριτο σεβασμό...

7. Υπογραφή.

- Το **ύφος** της επιστολής (π.χ. τυπικό-επίσημο, οικείο...) καθορίζεται από την επικοινωνιακή περίσταση.

Όταν γράφουμε μια επίσημη επιστολή στο Θέμα Δ:

- ☑ Κυριαρχεί η αναφορική λειτουργία λόγω του τυπικού και επίσημου χαρακτήρα του κειμένου.
- ☑ Εναλλάσσουμε τα ρηματικά πρόσωπα: α' ενικό και πληθυντικό, β' πληθυντικό, γ' ενικό ή πληθυντικό.
- ☑ Το ύφος είναι επίσημο και σοβαρό.

Χρήσιμο λεξιλόγιο που μπορούμε να αξιοποιήσουμε σε επίσημες επιστολές:

- ☑ Απευθυνόμαστε σε σας ως το πλέον αρμόδιο πρόσωπο... γιατί πιστεύουμε ότι είστε το πιο αρμόδιο άτομο..., ως άτομο που έχετε

αποδείξει με τις ως τώρα πράξεις σας/ με το έργο σας..., ως Πρόεδρο του/της..., ως κύριο εκπρόσωπο του/της..., ως ενεργό μέλος..., ως άτομο με ενεργό δράση στο..., ως προασπιστή των αρχών...

- ☑ Εμπιστευόμαστε/ εμπιστευόμενοι την υπευθυνότητα και το ήθος σας..., γνωρίζοντας ότι διακατέχετε από μια εντονότατη αίσθηση του δικαίου..., γνωρίζοντας το ενδιαφέρον και τη μέχρι τώρα δράση σας στο χώρο..., πιστεύοντας ότι διαθέτετε την απαραίτητη γνώση και εμπειρία..., επικαλούμαστε τα ανθρωπιστικά σας συναισθήματα..., επικαλούμαστε τις ιδιαίτερές σας ευαισθησίες στο ζήτημα...
- ☑ Ως νέοι/ ως μαθητές ανήσυχοι για το μέλλον... που αγρυπνούμε... που ενδιαφερόμαστε..., αισθανόμαστε βαρύτατη την ευθύνη/ το χρέος απέναντι..., Πιστεύοντας στις αρχές του δικαίου/ της έννομης τάξης/ της ελευθερίας/ στις αξίες... μας προβληματίζει, μας ανησυχεί, μας εξεγείρει το γεγονός ότι ...
- ☑ Επιτρέψτε μας/ θα θέλαμε/ θα επιθυμούσαμε/ αισθανόμαστε έντονη την ανάγκη/ αισθανόμαστε ως χρέος μας... να εκφράσουμε/ να εισηγηθούμε... να καταθέσουμε τις απόψεις μας/ τις ενστάσεις μας/ τις έντονες διαμαρτυρίες/ τις διαφωνίες μας...να καταδικάσουμε/ να καταγγείλουμε τη στάση/ το γεγονός ότι /το απαράδεκτο φαινόμενο...
- ☑ Θα θέλαμε να ενισχύσουμε τις προσπάθειές σας στον αγώνα..., Συμμεριζόμαστε την αγωνία σας, τις απόψεις σας, τις ανησυχίες σας..., Αντιλαμβανόμαστε τη δύσκολη θέση στην οποία βρίσκεστε..., Έχοντας πλήρη επίγνωση των δυσκολιών..., Είμαστε βέβαιοι πως συμφωνείτε μαζί μας...

Όταν γράφουμε μια φιλική επιστολή στο Θέμα Δ:

- ☑ Ως αφόρμηση για τη σύνταξη της επιστολής αξιοποιούμε μια εμπειρία μας (π.χ. τη συμμετοχή μας σ' ένα συνέδριο-σε μια εκδήλωση..., ένα γεγονός στο οποίο λάβαμε μέρος ή παρακολουθήσαμε ή πληροφορηθήκαμε, ένα κείμενο που διαβάσαμε, μια κοινή εμπειρία από το χώρο στον οποίο κινούμαστε...).
- ☑ Διαμορφώνουμε ύφος που φανερώνει οικειότητα και εμπιστοσύνη, αναδεικνύει το δέκτη της επιστολής μας σε ξεχωριστό για μας φιλικό πρόσωπο, δείχνει ότι τον/τη θεωρούμε ως το πιο κατάλληλο άτομο, για να δεχτεί τις σκέψεις, τις ανησυχίες, τους προβληματισμούς μας.
- ☑ Κάνουμε επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη (π.χ. μέσα από αυτά που μας συνδέουν...), στο ήθος του πομπού και του δέκτη (κυρίως στα κοινά χαρακτηριστικά μας).

Χρήσιμο λεξιλόγιο που μπορούμε να αξιοποιήσουμε σε φιλικές επιστολές:

- ☑ Παρευρέθηκα στο Συνέδριο με θέμα... και αυτά που άκουσα με συγκίνησαν/ με ενθουσίασαν/ με προβληματίσαν... γι' αυτό θα 'θελα να μοιραστώ μαζί σου/ σας κάποιους προβληματισμούς...
- ☑ Πόσο θα ήθελα να ήσουν εδώ, για να ανταλλάξουμε τις απόψεις μας στο επίμαχο θέμα..., Περίμενα πώς και πώς τη στιγμή αυτή, όπου πάνω σε

μια κόλλα χαρτί θα ξεδιπλώσω τις σκέψεις μου σ' έναν άνθρωπο που είμαι σίγουρος/η πως θα με καταλάβει..., Σου γράφω γνωρίζοντας πως μπορείς να καταλάβεις τις ανησυχίες μου..., Θέλω (θα 'θελα) να μοιραστώ μαζί μ' ένα πραγματικό/ή φίλο/η κάποιες σκέψεις...

- Θυμάμαι τις πολύωρες συζητήσεις μας πάνω στο θέμα..., Θυμάσαι τις πολύωρες συζητήσεις μας πάνω στο θέμα...
- Σου γράφω, γιατί γνωρίζω πως και συ ανησυχείς/προβληματίζεσαι για το θέμα...
- Εμπιστεύομαι την κρίση σου/την άποψή σου και θα 'θελα την κριτική σου..., Γνωρίζοντας ότι κι εσύ ανησυχείς για τους ίδιους λόγους..., γνωρίζοντας τα ανθρωπιστικά σου συναισθήματα..., γνωρίζοντας το ενδιαφέρον σου για τα θέματα..., θέλω να μοιραστώ μαζί σου τις σκέψεις μου/να ζητήσω τις απόψεις σου σχετικά...
- Γνωρίζεις πόσο με προβληματίζει/ με ανησυχεί το θέμα..., Ξέρεις πόσο σημαντικό ήταν πάντοτε για μένα να δραστηριοποιούμαι/ να εμπλέκομαι σε συλλογικές δράσεις...
- Είμαι βέβαιος/η πως συμφωνείς μαζί μου ότι..., Οι αντιρρήσεις σου και οι θέσεις σου στο συγκεκριμένο θέμα μου είναι γνωστές, επέτρεψέ μου, όμως, να..., Μπορώ, βέβαια, να φανταστώ τις αντιρρήσεις σου για το θέμα...
- Αναμένω με αγωνία την απάντησή σου..., Θα με ενδιέφερε πολύ η γνώμη σου...

Α. Παπαγεωργίου